

Förskola och förskoleklass - grunden till lärande I Teacher for Pre-school - the Foundation to Learning I

30 högskolepoäng

30 credits

Ladokkod: LFK201

Version: 5.0

Fastställt av: Institutionsstyrelsens kursplaneutskott 2010-01-11

Gäller från: VT 2010

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Barn (GIN)

Utbildningsområde: Undervisning

Ämnesgrupp: Barn- och ungdomsstudier

Förkunskapskrav: Grundläggande behörighet samt Sv B/Sv2 B, En A, Ma A och Sh A.

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Innehåll

Delkurs 1: Barnet och kulturen, 15 hp

Utifrån ett historiskt-, kulturellt- och samhällsvetenskapligt perspektiv problematiserar delkursen de olika faktorer som har påverkat och påverkar barnet, familjen och förskolan. Vidare behandlas de estetiska uttrycksformerna, IKT som pedagogiskt redskap i förskolan samt lekens betydelse för barns lärande och utveckling. Slutligen belyses och problematiseras det pedagogiska ledarskapet och dess inverkan på barnets socialiseringsprocess utifrån ett mångfalds-, jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv.

Delkurs 2: Leva, leka, lära, 15 hp

Delkursen behandlar olika sätt att främja arbetet i förskolan, utifrån pedagogiska och didaktiska forsknings/ ämnesområden, där omvårdnad, omsorg, fostran och lärande bildar en helhet.

Mål

Delkurs 1: Barnet och kulturen, 15 hp

Efter genomgången delkurs skall studenten kunna

- redogöra för läroplanen för förskolan såväl dess framväxt som innehåll samt hur förskolan gestaltas i ett internationellt perspektiv
- redogöra för begreppen etik och kultur ur ett hållbarhetsperspektiv
- reflektera över hur det egna ledarskapet påverkar barnets socialiseringsprocess med utgångspunkt i ett mångfalds-, jämställdhets-, och jämlikhetsperspektiv
- redogöra för de estetiska uttrycksformernas betydelse för barns lärande och utveckling
- redogöra för lekens betydelse för barns lärande och utveckling.
- redogöra för hur IKT som pedagogiskt redskap kan användas i förskolan
- kritiskt granska och tolka texter
- planera, leda och utvärdera en aktivitet samt muntligt och skriftligt redogöra för arbetsprocessen
- redogöra för hur tal-, skrift- och matematikutvecklande miljöer kan gestaltas i förskolan
- använda observation som en vetenskaplig metod samt analysera och kritiskt granska processen

Delkurs 2: Leva, leka, lära, 15 hp

Efter genomgången delkurs skall studenten kunna

- redogöra för begreppen barnperspektiv och barns perspektiv
- reflektera över den egna rollen i det pedagogiska arbetet med barn i förskolan
- redogöra för hur möjligheter till delaktighet och inflytande för vårdnadshavare i förskolans verksamhet kan skapas
- redogöra för hur arbetslaget och andra företrädare för verksamheten kan samverka för barns bästa

- redogöra för hur en positiv språk- och lärandemiljö som kännetecknas av kreativitet, aktivitet och ansvarstagande kan gestaltas i förskolan
- genomföra och analysera observationer i relation till yrkesrollen

Undervisningsformer

Delkurs 1: Barnet och kulturen, 15 hp

Föreläsningar, seminarier, workshops, arbete i studiegrupp, grupppresentation och skrivande i yrkesdagbok.

Delkurs 2: Leva, leka, lära, 15 hp

Föreläsningar, seminarier, arbete i studiegrupp och skrivande i yrkesdagbok.

Undervisningen bedrivs på svenska. Dock kan undervisning på engelska förekomma om kursansvarig anser det nödvändigt.

Examinationsformer och betygsskala

Delkurs 1: Barnet och kulturen, 15 hp

Delkursen examineras genom litteraturseminarier, enskild skriftlig tentamen, rörelse-/rytmikworkshop, gestaltning, studiegruppsarbete och en muntlig grupppresentation.

Delkurs 2: Leva, leka, lära, 15 hp

Delkursen examineras genom en enskild skriftlig rapport, litteraturseminarier, en enskild skriftlig reflektion och en muntlig grupppresentation.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Studentinflytande sker vid gemensam kursplanering inför delkurs 2, efter halva delkursen genom gemensam mittkursvärdering samt genom enskild och skriftlig kursvärdering i slutet av varje delkurs.

Övrigt

Kursen ges som fristående.

Bilaga: Litteraturlista för Förskola och förskoleklass - grunden till lärande I (LFK201)

Delkurs 1: Barnet och kulturen, 15 hp

Litteratur

- Banér, Anne (2005). *Barns rätt till kultur*. Stockholm: Centrum för barnkulturforskning, Stockholms universitet. (110 s.)
- Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter*. (2009). Stockholm: UNICEF Sverige (64 s.)
- Björneloo, Inger (2007). *Innebörder av hållbar utveckling: en studie av lärares utsagor om undervisning*. Diss. Göteborg: Göteborgs universitet. Tillgänglig på Internet: <<http://hdl.handle.net/2077/10517>> (kap. 2, 3, 6) (57 s.)
- Delegationen för jämställdhet i förskolan. (2006). *Jämställdhet i förskolan: om betydelsen av jämställdhet och genus i förskolans pedagogiska arbete: slutbetänkande*. Stockholm: Fritzes offentliga publikationer. s. 59-71, 73-135, 139-167 (105 s.)
- Doverborg, Elisabet & Emanuelsson, Göran (red.) (2006). *Små barns matematik: erfarenheter från ett pilotprojekt med barn 1-5 år och deras lärare*. 1. uppl. Göteborg: NCM, Göteborgs universitet (190 s.)
- Enström, Nina, Jakobsson, Birgitta & Klocklång, Mats (2006). *Förskolan är framtidens arbetsplats*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling (95 s.)
Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=1866>
- Granberg, Ann (2006). *Småbarns sagostund: kultur, språk och lek*. 2. uppl. Stockholm: Liber (144 s.)
- Jensen, Mikael (2007). *Lärande och låtsaslek: ett kognitionsvetenskapligt utvecklingsperspektiv*. Licentiatavhandling Göteborg : Göteborgs universitet, 2007. (s. 34-40 , kap. 6-7) (35 s.)
- Khemiri, Jonas Hassen (2008). *Ett öga rött*. [Ny utg.] Stockholm: Norstedts pocket (251 s.)
- Lekens roll i förskola och förskoleklass*. (2006). Stockholm: Lärarförbundets förlag (8-117 s.) (111 s.)
- Lillard, Angeline (2002). Pretend play and cognitive development. In Goswami, Usha C. (Ed.), *Handbook of cognitive development*. London: Blackwell. (s 188-205) (19 s.)
- Løkken, Gunvor, Haugen, Synnøve & Røthle, Monika (red.) (2006). *Småbarnspedagogik: fenomenologiska och estetiska förhållningssätt*. 1. uppl. Stockholm: Liber. (kap. 2, 4, 7, 12) (42 s.)
- Lunneblad, Johannes (2009). *Den mångkulturella förskolan - motsägelser och möjligheter*. Lund: Studentlitteratur (120 s.)
- Läroplan för förskolan Lpfö 98*. (2006). Stockholm: Skolverket (12 s.) Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=1067>
- Martin Korpi, Barbara (2006). *Förskolan i politiken : om intentioner och beslut bakom den svenska förskolans framväxt*. Stockholm: Utbildnings- och kulturdepartementet, Regeringskansliet (95 s.)
Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/sb/d/6277/a/65255>
- Nordberg, Marie (red.) (2005). *Manlighet i fokus: en bok om manliga pedagoger, pojkar och maskulinitetsskapande i förskola och skola*. 1. uppl. Stockholm: Liber (208 s.)
- Pramling, Inger & Ärlemalm-Hagsér, Eva (2009). Många olika genusmönster existerar samtidigt i förskolan. *Pedagogisk forskning i Sverige* 2009 årg 14 nr 2 (s. 89-109). (21 s.)
- Sheridan, Sonja & Pramling Samuelsson, Ingrid (2009). *Barns lärande - fokus i kvalitetsarbetet*. Stockholm: Liber AB. (112 s.)
- Slutrapport: förslag till förtydligande läroplanen för förskolan*. (2009). Stockholm: Skolverket. (62 s.)
- Starting strong II: early childhood education and care*. (2006). Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) (utvalda sidor, ca 10-15 s.)

Tidningen Förskolans red.(2004). *Förskolans pedagogiska rum - med plats för alla sinnen*. Stockholm: Lärarförbundet. (141 s.)

Åberg, Ann & Lenz Taguchi, Hillevi (2005). *Lyssnandets pedagogik: etik och demokrati i pedagogiskt arbete*. 1. uppl. Stockholm: Liber (s 35-75) (41 s.)

Öhman, Margareta (2006). *Den viktiga vardagen: vardagsberättelser och värdegrund*. 1. uppl. Hässelby: Runa (192 s.)

Handböcker/referenslitteratur

Fagerli, Oddvar, Lillemyr, Ole Fredrik & Søbstad, Frode (2001). *Vad är förskolepedagogik?*. Lund: Studentlitteratur. (236 s.)

Krok, Göran & Lindewald, Maria (2003). *Portfolio i förskolan: att komma igång*. Stockholm: Gothia (116 s.)

Kvalitet i förskolan: allmänna råd och kommentarer. (2005). Stockholm: Skolverket 51 s.)
Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=1397>

Lärande om hållbar utveckling: temaskrift. (2004). Stockholm: Myndigheten för skolutveckling. (20 s.) Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=1979>

Pope Edwards, Carolyn (2005). *Children's play in cross-cultural perspective: A new look at the Six culture study*. Oxford: University press of America. (16 s.)

Roopnarine, Jaipaul L., Johnson, James E. & Hooper, Frank H. (red) (1994). *Children's play in diverse cultures*. Albany: State University of New York Press (s 194-211) (18 s.)

Huitfeldt, Åke (red.) (1998). *Rörelse och idrott*. 1. uppl. Stockholm: Liber. (288 s.)

Delkurs 2: Leva, leka, lära, 15 hp

Litteratur

Brodin, Marianne & Hylander, Ingrid (2002). *Själv-känsla-att förstå sig själv och andra*. Stockholm: Liber. (124 s.)

Halldén, Gunilla (2003). Barnperspektiv som ideologiskt eller metodologiskt begrepp. *Pedagogisk forskning i Sverige*. Årgång 8, nr 1-2, sid 12-23. (11 s.)

Johansson, Eva (2003) Att närma sig barns perspektiv. Forskares och pedagogers möten med barns perspektiv. *Pedagogisk forskning i Sverige*. Årgång 8, nr 1-2, sid 42-57. (15 s.)

Johansson, Eva (2003). *Möten för lärande*. Forskning i fokus, nr 6. Stockholm: Skolverket. (250 s.)

Johansson, Eva & Pramling Samuelsson, Ingrid (red.) (2003). *Förskolan: barns första skola!*. Lund: Studentlitteratur. (200 s.)

Lindahl, Marita (1998). *Lärande småbarn*. Lund: Studentlitteratur. (182 s.)

Nelson, Anders & Svensson, Krister (2005). *Barn och leksaker i lek och lärande*. 1. uppl. Stockholm: Liber. (157 s.)

Pape, Kari (2001). *Social kompetens i förskolan: att bygga broar mellan teori och praktik*. 1. uppl. Stockholm: Liber. (203 s.)

Pramling Samuelsson, Ingrid & Asplund Carlsson, Maj (2003). *Det lekande lärande barnet: i en utvecklingspedagogisk teori*. 1. uppl. Stockholm: Liber. - kapitel 5, 6, 8. (36 s.)

Pramling Samuelsson, Ingrid & Lindahl, Marita (1999). *Att förstå det lilla barnets värld: med videons hjälp*. 1. uppl. Stockholm: Liber. (127 s.)

Rubenstein Reich, Lena & Wesén, Bodil (1986). *Observera mera!* Lund: Studentlitteratur. (79 s.)

Sandberg, Anette (red.) (2008). *Miljöer för lek, lärande och samspel*. Lund: Studentlitteratur. (162 s.)

Slutrapport: förslag till förtydligande läroplanen för förskolan. (2009). Stockholm: Skolverket. (62 s.)

Svensson, Ann-Katrin (2009). *Barnet, språket och miljön*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur. (225 s.)

Utbildningsdepartementet (2006). *Läroplan för förskolan, Lpfö-98*. Stockholm: Fritzes förlag. (12 s.)

Wehner-Godee, Christina. (2000). *Att fånga lärandet*. Stockholm: Liber. (118 s.)

Öhman, Margareta (1996). *Empati genom lek och språk*. Stockholm: Liber. (244 s.)

Tillkommer artiklar och referenslitteratur enligt kursledarens anvisningar.